

Handlingsprogram mot familjerelaterat våld

Skärholmens stadsdelsnämnd 2009

Värdegrund

Handlingsprogrammets grundvärdering är att det är samhällets ansvar att skydda personer utsatta för våld i nära relation. Insatser behövs för samtliga inblandade parter, dvs. män, kvinnor och barn. Samverkan är nödvändig. Våldsutsatthet i nära relation kräver samverkan mellan inblandade myndigheter i stat, kommun och landsting och att insatser kopplas samman. Därutöver kan frivilliga krafter vara viktiga för att förebygga våld.

Målsättning för Skärholmens stadsdelsnämnds handlingsprogram mot familjerelaterat våld¹.

- Att synliggöra familjerelaterat våld
- Att förebygga familjerelaterat våld

För att nå målen krävs insatser på alla samhällsområden och grundläggande attitydförändringar. Ett tidigt och adekvat stöd till kvinnorna, barnen och männen är en viktig förebyggande åtgärd. Den allra främsta insatsen för att förhindra våld är att öka jämställdheten och förändra attityderna mot våld bland både män och kvinnor. Alla som kommer i kontakt med barn och vuxna som lever med våld måste våga ta ställning mot våldet och ingripa till stöd och skydd för de utsatta.

Uppföljning och utvärdering av handlingsprogrammet

Handlingsplaner, policydokument och handlingsprogram revideras och uppdateras av ansvariga årligen.

En grupp bestående av representanter från olika verksamheter följer årligen upp handlingsprogrammet och reviderar det. Gruppen bildas under hösten 2009.

¹ Bakom termen "familjerelaterat" våld döljer sig olika former av brottsliga handlingar som sker i nära relationer och vissa brott faller under allmänt åtal. Det finns partnervåld, barnmisshandel, barn som bevittnar våld, tonåringar som hotar eller misshandlar sin förälder och våld mellan syskon. Våldet kan vara fysiskt, psykiskt, sexuellt och materiellt. Våldshandlingar kan även omfatta ett kollektivt våld, det som kallas hedersrelaterat våld. Vi vet idag att ju närmare relation en gärningsman och ett brottsoffer har, dess mindre benägen är offret att polisanmäla brottet. Inom familjerelaterat våld är särskilt kvinnofridsvåldet ett stort hot mot folkhälsan enligt FN, regeringens handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor (2007/08:39) och Stockholms stads program för kvinnofrid.

Synliggörande av familjerelaterat våld

Åtgärder

1. Stadsdelsförvaltningens mottagningsgrupper ger telefonupplysning till allmänheten om vilken stöd och hjälp som finns att få och konsultation till yrkesverksamma om anmälningsplikten enligt socialtjänstlagen.
2. Stadsdelsförvaltningens mottagningsgrupper ingår i ett pilotförsök med evidensbaserade riskbedömningsinstrument för våldsutsatta kvinnor på Socialstyrelsens uppdrag.
3. Stadsdelsförvaltningen ska förbättra informationen på www.stockholm.se/skarholmen och även översätta information på några av de vanligaste språken som talas i Skärholmen.
4. Två ggr/ år informeras i lokaltidningen om kvinnofrid och familjerelaterat våld samt vart allmänheten kan vända sig.
5. I samband med de 8 medborgarmötena varje år ska information om familjerelaterat våld finnas för spridning till allmänheten.
6. Stadsdelsförvaltningen ansvarar för kompetensutveckling för de av stadsdelens personal som i sitt arbete möter våldsutsatta familjemedlemmar och våldsamma familjemedlemmar.
7. En konsultationsgrupp för socialsekreterare bildas med representanter från varje enhet för stöd och kunskapsutveckling avseende kvinnofridsproblematik.
8. En utbildning för fastighetsskötare planeras gemensamt med Skärholmens fastighetsägare, Brottsofferjouren Skärholmen m fl.
9. Stadsdelsförvaltningen informerar nyanlända flyktingar och asylsökande om hjälpmöjligheter för våldsutsatta familjemedlemmar och våldsamma familjemedlemmar.

Förväntade effekter

- Att fler personer utsatta för familjerelaterat våld vågar söka hjälp och anmäla våldsbrott, samt att personer som misstänker våld i nära relation vet vart de ska vända sig.
- Att personer utsatta för våld i nära relation får stöd och skydd, vård och behandling tillgodosett så att de kan leva utan rädsla och själva bestämma över sina liv.

Förebygga familjerelaterat våld

Åtgärder

1. Stadsdelsförvaltningen genomför föräldrareträffar på förskolorna.
2. Stadsdelsförvaltningen erbjuder föräldrar, föräldrastödsutbildning i form av Komet för föräldrar med barn i åldern 3-11 år samt i åldern 12-18 år.
3. Uppfostringsvåld är en prioriterad fråga i stadsdelens samverkansforum för barn och unga. Under hösten 2008 hölls 4 temadagar för representanter av de yrkesgrupper som ingår i samverkansforumen. Varje verksamhet arbetar med denna viktiga fråga. Förskolan arbetar under 2009 aktivt med temat "uppfostringsvåld", de kommer bl a att göra en enkätundersökning bland personal samt ta fram ett material som personal kan arbeta vidare med.
4. Förbättra samhällsinformationen till nyanlända flyktingar och asylsökande och att använda erfarenheter från andra stadsdelar.
5. Stadsdelsförvaltningen erbjuder stöd till våldsamma män som misshandlat sin partner, att bearbeta den problematik som ligger bakom våldet.
6. Stadsdelsförvaltningen ger barn som blir utsatta för och/eller bevittnar våld i familjen krisstöd att bearbeta sina trauman och gå vidare i livet.

Förväntade effekter

- Att föräldrar känner stöd i sin fostran av sina barn.
- Att ge föräldrar alternativ till att använda våld mot sina barn.
- Att ungdomar inte blir våldsverkare.

Samverkan och samarbete

Åtgärder

1. Representanter från olika yrkesgrupper ska fortsätta prioritera att delta i den struktur för samverkan som är utarbetad.
2. Stadsdelsförvaltningen undersöker vilka föreningar som har intresse och möjlighet att till sina nätverk sprida information och vara opinionsbildande i familjevåldsrelaterade frågor.
3. Socialtjänstens preventionssamordnare, samordnare för kvinnofrid samt eventuellt fler lämpliga representanter träffar familjevåldsenheten hos polisen för att diskutera behoven att utreda snabbare och förkorta de långa handläggningstiderna vad gäller brottsutredningar.

Förväntade effekter

- Att samverkan mellan myndigheter/förvaltningar utvecklas.
- Att samarbetet med frivilliga organisationer utvecklas.
- Att brottsutredningar om familjerelaterat våld bedrivs på ett snabbt och rättssäkert sätt för både mamman, pappan och barnen.

Framtida utvecklingsområden

- Skapa samlad statistisk i Stockholms stad gällande familjerelaterat våld.
- Systematisk kartläggning/screening inom socialtjänsten gällande klienters våldsutsatthet i nära relation samt vad eventuella insatser leder till.
- Kontaktpersoner till våldsutsatta kvinnor behöver följas upp (finns idag i Athena projektet).
- Verksamhet för män som är våldutövare eller riskerar att ta till våld.
- Utveckla riskbedömningsinstrument för våldsutsatta sårbara grupper.
- Utveckla stadsdelens trygghetsvandringar med ett ökat genusperspektiv.
- Socialtjänsten behöver hitta former att tidigt förebygga ungt partnervåld.